

[Augsburg], 15. Oktober 1575

An Adolph Occo III.

Druck: Doctrina recte vivendi, Basel 1577, S. 109-116.

D. ADOLPHO OCCONI,
 ἐκ τριγονίας ἰατρῷ, Physico Augustano,
 Anonymus S. D.

Redit ad te, uir clarissime, Gemistus Pletho tuus, annorum duorum et uiginti interuallo: sed
 redit non sine faenore, correctior paulo, et annotationibus nostris, nisi me φιλαντία fallit,
 utilissimis locupletior. Qui utinam Zodiaco uirtutum, quas describit, ita nomini suo
 respondens, repleret omnia: ut erroribus, intemperijs, flagitijs, fraudationibus, rixis,
 sceleribus, intestinis et externis bellis redundare uidemus omnia. Quod etsi optare facilius,
 quam sperare possumus: tamen euentum diuinae providentiae committentes, non ideo docere,
 et monere, et hortari sanabilia ingenia desinamus: quòd plerique corruptissimis et iudicijs et
 animis homines, atque ob hoc ipsum ijdem miserrimi, pro hoc studio et benevolentia magnis
 cachinnis nos, tanquam delyros, nostraque praecepta, ώς βεκκεσέληνα, et à iudicijs horum
 temporum (quasi uerè ulla tempora sint, quibus religionis, sapientiae, uirtutis studium
 repudiare ac negligere liceat) alienissima, prosequentur. Neque uerò magis nos scribimus haec
 illis, quàm uos medici eos curandos suscipitis, quorum salus desperatur. Iis et medicina et
 doctrina omnis seruit, qui uitia quaedam et animorum et corporum suorum agnoscunt: et
 utrisque (quoad eius fieri possit) suam integritatem restitui, aut saltem (si et naturae infirmitas,
 et multitudo annorum, et morborum magnitudo repugnant) minui leuiorque fieri uitia
 doloresque exoptant. His igitur editione horum libellorum, labore nostro nonnullo, praemio
 prorsus nullo proposito, consultum uolumus, et gratum facere studemus. Ac non paruo sanè
 me gaudio nuper affecit prima Stobaei pars, quae sententias physicas continet: praesertim cum
 et hunc ipsum libellum nostrum, et duas orationes omnibus magistratibus, propter
 similitudinem et uitiorum et temporum legendas, alteram ad Emanuelem,
 Constantinopolitanum Imperatorem, alteram ad Theodorum, huius filium, Peloponnesi
 principem, adjunctas haberet. Vnde satis intelligitur, Plethonem nostrum, ante captam urbem,
 et dignitate et autoritate floruisse: et periclitanti patriae pro uirili consultum uoluisse. Frustra
 utique et irrito conatu: siue propter mores hominum, priuatas cupiditates saluti et suaet
 patriae praeponentium: uincente (ut fit) maiore parte meliorem, siue fatali termino
 Byzantium imperium, auaricia, superbia, luxu, libidinibus, perfidia, stulticia, ignauia
 corruptissimum (ut historiae docent) urgente. Deus Optimus Maximus det nobis et mentem
 saniorem et euentum, si non planè bonum (quo prorsus indigni sumus) at paulò molliorem et
 meliorem. Atque haec de Plethone tuo, qui periculosissimis hisce temporibus, cùm in honesta
 uita, quam is docet, non satis fit praesidij: nisi etiam animus ad mortem, quoconque et loco et
 tempore et modo uisum Deo fuerit, oppetendam, sis paratus (etsi, sine bono claudi uita
 probata solet comitem sibi et prudentem in praecaendo, et fortem ac magnanimum in
 tolerando quous casu asciuit Cydonium, de quo Raphael Seilerus noster I[uris] C[onsultus]
 Amphictyonica dignitate praeditus, nuperque immatura morte suis et nobis ereptus, è
 Raphaelis Volaterrani anthropologia quaedam protulit, quae suo loco exponentur. Etsi libelli
 huius autor qui sit, non sine causa ambigitur. Sed siue Nemesij ista sint, siue Cydonij, parum
 nostra interest: praecepta esse praeclara, satis est. Ac fuisse quendam Nemesium, uirum
 doctrina praestantem, atque episcopum (ut putant Emesae, urbis Phoeniciae) aetate Gregorij
 Nazanzeni et Basilij, ex eorum epistolis constat: cuius nomine libellus de homine egregius, ut

et Gregorij Nysseni, eiusdem argumenti, Graecè Latineqùe est editus: quos omnibus Christianis philosophis in manibus esse uellem. Est enim incredibile imperitis sacrarum literarum, quantum isti uiri, non dici Plinios, et Lucianos, et Cicerones, sed Hippocrates etiam et Galenos, et Platones et Aristoteles, cùm ingeniorum acumine, tum doctrinae solidae praestantia superent. Neque uerò mirum. Nam hi quidem excellentes uiri, omniqùe laude dignissimi, sola corruptae naturae scintillula praelucente, in tenebris, ut potuere, ambularunt: illi uerò lucernam ueritatis diuinitus accensam, religiosissimè secuti, certum iter beatae immortalitatis et ipsi tenuerunt, et alijs, pro uirili candidè monstrarunt. Qua de re plura fortassis, in nostris Thusculanarum quaestionum commentariolis dicentur. Nunc ad Plethonem et Cydonium redeo, quorum utrunque professione fuisse Christianum, non obscurum lectori fore arbitror. Quòd autem IESV CHRISTI seruatoris nostri, ne uno quidem uerbo meminerunt, qui et uitae nostrae gubernator, et mortis auerruncator unicus est: ideo fortasse factum, quòd fundamenta Christianismi, ignota esse nemini crediderunt: nec ea docere, quae scirent oes, operaeprecium esse iudicarunt. Neque etiam ueri dissimile est, fuisse illis locis atque temporibus, perturbatis et rebuspublicis et Ecclesiis, complures, non modò Barbaros Christianis permistos: sed etiam nomine Christianos, reuera uel Epicureos uel hypocritas: qui autoritate sacrae scripturae, quae sola, quid de rebus ad salutem necessarijs sentiendum sit, docet, contempta, suis qualibusunque opinionibus ducerentur. Quod eò magis credo, quòd et nostra aetate quidam, tam magni nominis homo, quàm uitae parum probatae, scribere non dubitauit: SE, RATIONIBVS ASSVETVM parum curare, quid simpliciter affirmetur. Ad eorum ergo captum (quò pluribus uel in hac ciuili uita prodessent) si non omnis, at maxima ex parte accommodata esse uidetur oratio. Sed quicquid hoc fit: si Platonis, si Aristotelis, si Ciceronis, tantis hisce de rebus ἀμφισβητούμενα ὄνειρα (sic enim Socrates philosophiam suam uocabat) legimus: cur uigilias doctissimi Plethonis et Cydonij repudiemus? Ego quidem certè, cui sacrorum Bibliorum lectio ab annis quadraginta, familiarissima est (utinam etiam diuinae sapientiae, et uirtutis tanta in me incrementa apparerent) horum libellorum saepius repetita lectione, et delectatum et eruditum esse confiteor: meqùe expertos habiturum assensores existimo. Sed quicquid futurum est: tibi, optime Adolphe, amice colende, et feritur et metitur: Tuus est Pletho: tuus est Cydonius. Quibus in te non satis esse praesidij si putaris: ascisces patronos alios, quorum maior est autoritas et potentia. Qui etsi fortassis animis à me non sunt prorsus alienis: sed ueterem parentis sui, cuius beneficio meum peculium constitutum est, clientem agnoscunt: tamen et ars tua est apud illos gratiosior, et minor inuidia nominis: quòd innocentia mea, et summum publicae priuataeqùe tranquillitatis studium, contra aemulorum obtrectationes et sycophantarum morsus defendere non potuit. Vale ἐξ ιθάκης ἡνεμοέσσης παρὰ Νήριτον είνοσίφυλλον: mense post egressum è Latomijs quinto: quas ingredi ne recusarem, uiginti dierum perpetuis cruciatibus penè ad rabiem redactus, et tuum meae salutis studium, et patronorum autoritas effecit. Vtinam uerò nec uos suasisse, nec me obtemperasse poeniteat: sed quicquid fiet (et mitigabit dolores nostros Deus) parendum necessitati: et SPE FINIS DVRA FERENDA: nec ego recuso scilicet iam SEXAGENARIVS DE PONTE. Nam

Quinque breuis decades uitae, et duo lustra peregri.

Quid fuerit, quaeris? quid? labor atque dolor.

Inqùe breui stadio decursio longa, referto

Erratis, uitijs, sollicitudinibus.

His asperta tamen Musarum guttula fontis

Viuere, meqùe animum iussit habere bonum.

Nescio quid restet. Breue quid superesse malumqùe,

Sat scio. Mors requies una doloris erit.

Eripit aerumnis pia mors, et pandit olympum.

CHRISTE tibi uiuam, CHRISTE tibi moriar.

Rideat haec sapiens. Mihi sit sapientia CHRISTVS,

Quo sine nemo sapit, quo sine nulla salus.
Iterum uale, et asthamati tuo, fortius repugna quàm ego τῇ καχεζίᾳ totius corporis. Idibus Octobris, 1575.